

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแผ่หลักคำสอนที่ดั่งามให้แก่ประชาชน โดยพัฒนาผู้เผยแผ่ศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตามคำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้งมีการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา โดยเน้นการเผยแผ่ หลักคำสอนที่ดั่งามให้กับประชาชน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันพบว่าการกระทำจากบุคคลที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับศาสนา ทั้งด้านการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ภาพวาดศิลปะ ภาพยนตร์ เพลง และเกมออนไลน์ที่ล้อเลียนดูหมิ่นศาสนา ส่งผลให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศาสนาเป็นอย่างมาก ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๖ แม้ว่าจะกำหนดบทลงโทษต่อบุคคลที่กระทำการเหยียดหยามศาสนา แต่ในหลาย ๆ คดีเคยมีคำวินิจฉัยว่า เป็นเพียงการกระทำที่ไม่สมควรเท่านั้น ซึ่งบางกรณี

เป็นการกระทำโดยมีเจตนาให้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์เข้าข่ายฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๒ (๑) แต่เนื่องจากเป็นความผิดส่วนตัวจะต้องมีผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ จึงจะสามารถดำเนินคดีในฐานความผิดนี้ได้ และหลายคดีไม่มีผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ จึงทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษเพียงกรณีการแต่งกายเลียนแบบพระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช ตามมาตรา ๒๐๘ เท่านั้น ซึ่งมีบทลงโทษไม่สูง

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๗ “รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น จึงควรมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย” ประกอบกับเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และจะเป็นการช่วยให้ประชาชนมีความยับยั้งชั่งใจก่อนที่จะมีการกระทำอันเข้าข่ายความผิด รวมทั้งปกป้องความรู้สึกของพระภิกษุ สามเณร อีหม่าม นักพรต นักบวชไม่ว่าในศาสนาใด และประชาชนผู้นับถือศาสนาโดยเท่าเทียมกัน ไม่ให้ผู้ใดกระทำการเหยียดหยามศาสนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกศาสนา

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

เพื่อให้มีมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันคุ้มครองศาสนาจากผู้ไม่หวังดีหรืออาชญากรเข้ามาฉกฉวยโอกาสทำลายศาสนาให้เสียหาย จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมาย เพื่อรักษาศาสนาอันเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชนและเป็นสถาบันหลักของชาติ

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ในปัจจุบันดำเนินการ ดังนี้

๑) ประชาชนร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม

๒) ประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการหลบหลู่เหยียดหยามศาสนา ต่อหน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และองค์การทางศาสนาต่าง ๆ โดยทำหนังสือถึงบุคคลองค์กร ที่กระทำการเข้าข่ายความผิดอันเป็นการเหยียดหยามศาสนา ให้ระงับการเผยแพร่หรือการกระทำดังกล่าว

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

- ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

- ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งคนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติตามความเชื่อ ประเพณีของศาสนา และเป็นการป้องปรามให้เกิดความระมัดระวังก่อนกระทำความผิดในลักษณะของการลบลู่ หรือเหยียดหยามศาสนา หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ที่น่าจะทำให้ศาสนาเสื่อมเสีย

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาล องค์กรอัยการ และหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประชาสัมพันธี้ให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อนการบังคับใช้ เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์กรมการศาสนา www.dra.go.th

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน - บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้ - อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว - อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น - อัตรา

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

- ไม่มี

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

- ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

-ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

-ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต -

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ -

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี
ของประชาชน และเป็นการป้องปรามมิให้เกิดการกระทำความผิด

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง -

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(.....)

อธิบดีกรมการศาสนา

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ .สำนักงานเลขาธิการกรมการศาสนา...

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ .นางสาวณัฐณี .สงวนวงศ์วิจิตร .นิติกรชำนาญการ..

โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๑๐

อีเมล dralaw60@gmail.com